GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.

România şi străinătate: Pe anŭ 40 fr., pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŬ L.

SĚ PRENUMERĂ: la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţi.

ANUNCIURILE: O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primscŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 180. *Luni, Marţi 18 (30) Augustŭ.* 1887.

Braşovŭ, 17 Augustŭ 1887.

Vorbeamŭ în numĕrulŭ trecutŭ despre pregătirile ce se facŭ de cătră Unguri pentru întêmpinarea monarchului cu ocasiunea venirei sale în Ardealŭ la manevrele din ţinutulŭ Devei şi ziceamŭ că s'au luatŭ mĕsuri, ca Maiestatea Sa sĕ fiă încungiuratŭ numai de Unguri, îmbrăcaţi în atilă, cu calpacŭ şi cu pinteni.

Numai aceştia se credŭ adi a fi demni de a se apropia de capulŭ statului; ei au monopolisatŭ patriotismulŭ, lealitatea cătră dinastiă şi fidelitatea cătră tronŭ.

Curióşă schimbare la faţă, într'unŭ timpŭ aşa de scurtŭ. Dér trebue că a fostŭ scrisŭ în stele, ca Ungurii sĕ fiă adi singurii cetăţeni „leali“ şi „patrioticĭ“, căcĭ étă ce cetimŭ în foia guvernamentală din Cluşiu într'unŭ momentŭ când pregătirile pentru primirea Maiestăţii Sale suntŭ tocmai în toiulŭ lorŭ:

Dumnedau sĕ ţină mulţi anĭ în sĕnătate corporală şi sufletéscă pe Kossuth Lajos. Ziua numelui lui este o sĕrbătóre familiară pentru fiăcare Ungurŭ. Cu iubire ilŭ salutămŭ ţéra întrégă şi din inimă îi dorimŭ bine. Viéţa lui şi tóte tesaurele minţii şi ale inimei lui ni le-a dăruitŭ nouĕ. Suntemŭ feriţi, décă ni-se dă ocasiune de a esprima adênca nóstră mulţămire. Incredinţămŭ graţiei provedinţei. ca timpurile cele marĭ, ce dau direcţiune presintelui şi viitorului nostru, sĕ ţină în viéţă spiritulŭ lui celŭ viu ca esemplu de imitatŭ pentru noi toţi şi nouĕ înşine ne dorimŭ adevĕrată bucuriă atuncĭ, când o rugăm ferbinte ca sĕ-i dea indelungă viéţă. (»Kolozsvar« Nr. 198 dela 25 Augustŭ 1887).

Va sĕ ziică aceiaşi Unguri, carĭ îşi dau atâta silinţă de a feri pe domnitorulŭ nostru de orĭ-ce atingere cu „nepatrioticii“ şi „nelealii“ Romănĭ, declară — prin tóte foile lorŭ, nu numai prin cea guvernamentală din Cluşiu, — că ei suntŭ cu trupŭ şi sufletŭ Kossuthişti.

Cine este Kossuth, orĭ-cine o scie. Elŭ este viulŭ representantŭ alŭ ideei maghiarisării prin focŭ şi sabiă, este duşmanulŭ declaratŭ alŭ dinastiei habsburgice şi alŭ legăturii cu Austria.

Décă Ludovicŭ Kossuth a îmbĕtrânitŭ în streinătate şi astădi ca octogenarŭ se mulţămesce a purta acolo titlu de „guvernatorŭ“, causa este că nu vrea nicĭdecum sĕ se'mpace cu acelŭ monarchŭ, cu a cărui primire Ungurii facŭ adi atâta sgomotŭ de patriotismŭ şi de lealitate cătră dinastiă.

Spiritulŭ lui Kossuth şi-lŭ iau ei ca călĕuză când plécă înaintea Maiestăţii Sale sĕ-lŭ întêmpine. Fiind aşa, atuncĭ în adevĕrŭ că Românii n'au ce căuta în acestŭ conductŭ festivŭ, Românii, contra cărora Kossutŭ a purtatŭ rĕsboiu de esterminare la 1848.

Dér mai multŭ, în asemenĭ împrejurărĭ nu ne póte de locŭ mira, că spre mai marea ilustrare a patriotismului şi a lealităţii ungurescĭ cu ocasiunea venirei Maiestăţii Sale între Românĭ, stăpânirea d-lui Tisza află de cuviinţă sĕ-şi pornéscă pandurii în contra fiilorŭ credincioşi ai poporului românŭ şi sĕ-i aresteze.

Cu adêncă consternare cetimŭ în tóte foile din ţéră şi streinătate (biuroulŭ telegraficŭ din Pesta n'a găsitŭ cu cale a ne telegrafia şi nouĕ aşa ceva) că *preotulŭ din Sisiescĭ, Dr. Vasilie Lucaciu*, care se bucură de véţă şi stimă între conaţionalii sĕi, fostulŭ profesorŭ de limba română la gimnasiulŭ din Sătmarŭ, *a fostŭ pusŭ în arestŭ preventinŭ* învinuitŭ fiindŭ de agitaţiunĭ daco-române.

Noi scimŭ că acestŭ harnicŭ preotŭ nu face alta, decâtŭ îşi apĕră pe credincioşii sĕi în contra cruţilorŭ năvălitorĭ carĭ îi rĕsboescŭ limba şi naţionalitatea, urmândŭ esemplului ce li l'au datŭ idolulŭ lorŭ Kossuth la 1848.

Suntemŭ curioşi sĕ vedemŭ ce va mai scóte la ivélă şi cercetarea contra d-lui Lucaciu, care sémănă, ca ou cu ou, cu tóte cercetările anteriore de felulŭ acesta, din carĭ nimicŭ nu s'a alesŭ decâtŭ că adversarii noştri şi-au ajunsŭ scopulŭ lorŭ tendenţiosŭ şi duşmănosŭ de a ne înegri înaintea dinastiei.

Deocamdată facemŭ trista constatare, că atuncĭ când se pregătescŭ a întêmpina pe capulŭ statului, Ungurii dela putere sĕrbătorescŭ în modŭ demonstativŭ pe rĕsturnătorulŭ Kossuth, şi începŭ a înfunda în temniţe pe aceia, despre carĭ tótă lumea scie că nu facŭ nimicŭ altceva decâtŭ că apĕra poporulŭ în contra cutropitorilorŭ de séma lui Kossuth.

Cestiunea bulgară.

„Neue Freie Presse“ primesce dela corespondentulŭ sĕu din Sofia o depeşă ziicendŭ, că guvernulŭ bulgarŭ a primitŭ dela Pórtă o comunicare neiscălită, somândŭ pe principele Ferdinand sĕ părăséscă Bulgaria. Consiliulŭ de miniştri bulgarĭ s'a întrunitŭ, şi luândŭ cunoscinţă de nota turcéscă a hotăritŭ sĕ nu rĕspundă.

»Journal de St. Petersbourg«, inregistrândŭ scirea dată de „Berliner Tagblatt«, cum că puterile vorŭ rechema pe representanţii lorŭ din Sofia, ziice că acéstă satisfacţiune platonică este cu totulŭ insuficientă. Trebue ca principele sĕ plece, ziice organulŭ rusescŭ, nu póte sĕ stea în Bulgaria.

»Nordd. Allg. Zeitung« confirmă scirea, cum că Pórta a trimisŭ principelui de Coburg o telegramă, ziicendŭ că Turcia se unesce cu celelalte puterĭ spre a considera procedările principelui în Bulgaria ca ilegale. Pórta a comunicatŭ puterilorŭ demersurile sale în contra principelui de Coburg. Se crede în generalŭ că Pórta nu va lua alte mĕsurĭ mai energice din propria sa iniţiativă.

»Corespondenţa Politică« ziice că principele de Coburg se sileşte sĕ formeze cabinetulŭ bulgarŭ din tóte partidele, fără deosebire, dér că încercările pe acéstă cale nu suntŭ încoronate de succesŭ. Zancoviştii refusă colaborarea lorŭ. Décă ei persistă în atitudinea lorŭ, cabinetulŭ va fi formatŭ din membri aparţinendŭ partidului liberalŭ naţionalŭ, ai cărui şefĭ suntŭ d-nii Mutkuroff, Stambuloff şi Tonceff.

»Agenţia Reuter« anunţă din Constantinopolŭ că o lungă întrevedere a avutŭ locŭ Marţia trecută între comitele de Montebello, ambasadorulŭ Franciei, şi între Marele vizirŭ Kiamil-paşa. Subiectulŭ acestei intrevederĭ a fostŭ propunerea Rusiei privitóre la trimiterea unui comisarŭ otomanŭ şi a unui generalŭ rusŭ la Sofia. Pórta a însărcinatŭ pe Sakir-paşa, ambasadorulŭ ei la St. Petersburg, sĕ cĕră cabinetului rusŭ programul ce ar urmări generalulŭ rusescŭ în Bulgaria. Pórta va comunica în urmă programulŭ acesta puterilorŭ.

»Corespondenţa politică« anunţă că cercurile politice din Constantinopolŭ aştéptă trimiterea, în curêndŭ, a unei circulărĭ puterilorŭ, în care Pórta va espune din nou punctulŭ sĕu de vedere şi mĕsurile ce îşi propune a lua în cestiunea bulgară.

D. Vulcovicĭ, agentŭ diplomaticŭ alŭ Bulgariei la Constantinopolŭ, a remisŭ Porţii o depeşă a principelui Ferdinand prin care Alteţa Sa esprimă sentimentele sale de devotamentŭ cătră Sultanulŭ şi dorinţa d'a veni la Constantinopolŭ cu scopŭ de a-şi esprima omagiile Maiestăţii Sale. Marele vizirŭ a refusatŭ cererea cu multă cuviinţă.

Circulă cu insistenţă scirea că în curêndŭ se va întruni o conferinţă europénă pentru regularea cestiunei bulgare, spunŭ ziarele din Bucurescĭ. In acestŭ casŭ se afirmă că şi România va fi invitată spre a lua parte la desbaterile Conferinţei. E vorba ca conferinţa sĕ se intrunéscă în Bucurescĭ.

La 9 (21) Augustŭ curentŭ, ziua aniversărei principelui de Battenberg, emigraţii bulgarĭ din Petersburg s'au întrunitŭ la unŭ banchetŭ şi au espediatŭ principelui de Coburg telegrama următóre: Principi Ferdinando Coburgio-Memento novem Augusti. Emigrantes Bulgariae.

Se telegrafiazŭ din Constantinopolŭ, că din causa situaţiunei politice ambasadorulŭ austro-ungarŭ de acolo br. Calice 'şi-a amânatŭ plecarea sa în concediu.

Incălcare de teritoriu în Bucovina.

O telegramă din Cernăuţi comunică cu data de 27 Augustŭ, că doi soldaţi ruşi, urmărindŭ nisce contrabandişti, au trecutŭ pe teritoriulŭ austriacŭ în Bucovina şi au venitŭ până la Czernavka, care se află la unŭ milŭ depărtare de graniţă. Aci se născŭ cértă între soldaţii ruşi şi între ţĕrani. Soldaţii ruşi făcură usŭ de arme; unŭ ţĕranŭ şi unŭ soldatŭ fură răniţi. Gendarmeria arestă pe escedenţi şi îi predete judecătoriei de cercŭ din Sadagura.

SCIRILE ZILEI.

Póte amăgitŭ de svonulŭ, ce aşa de multŭ se face în ziarele »patriotice« cu liberalismulŭ ungurescŭ, l'au pusŭ pĕcatele pe unŭ negutătorŭ sasŭ din Sighişóra, cu numele Misselbacher, sĕ-şi deschidă o prăvăliă în Cluşiu. Elŭ şi acolo vorbesce cu ai sĕi în limba sa maternă, calfele lui, carĭ încă suntŭ saşi, de asemenea vorbescŭ în limba lorŭ, ba chiar şi la birtulŭ, unde prânzescŭ, îşi comandă mâncările în limba nemţéscă şi totŭ nemţesce vorbescŭ şi acolo între sine. Precum vedeţi, acestŭ „periculosŭ“ Sasŭ era câtŭ pe aci sĕ nemţéscă acestŭ trufaşŭ oraşŭ ungurescŭ, décă unŭ „patriotŭ“ nu s'ar fi pomenitŭ de timpuriu, denunţândŭ în colónele lui „Kolozsvár“ acestŭ faptŭ „anti-patrioticŭ“ publicului ungurescŭ şi pronunţândŭ, sĕ-lŭ facă pe Sasŭ sĕ simtă, că limba de conversaţiă în Cluşiu e limba ungurésca. Fără indoélă, că o propunere atâtŭ de „patriotică“ va fi bine primită în Cluşiu. — Apoi sĕ mai ziică cineva, că Ungurii nu suntŭ „liberali“! Cine se mai îndoesce despre acésta n'are, decâtŭ sĕ întrebe pe Misselbacher şi se va convinge de sigurŭ.

—x—

Din incidentulŭ ziilei Sf. Ludovicŭ, Ungurii din Borsecŭ i-au trimisŭ lui Kossuth o telegramă pe adressa: „Guvernatorului Ludovic Kossuth în Turinŭ.« — Italienii vorŭ rĕmâne incremeniţi când vorŭ audi că Turinulŭ are guvernatorŭ şi încă ungurŭ, fără ca ei sĕ scie ceva despre asta. Póte că vorŭ fi vrutŭ sĕ ziică exguvernatorŭ.

—x—

In Mândra, lângă Şercaia, treispredece economi au suferitŭ, din causa incendiului, o pagubă de peste 2500 fl.

—x—

In zilele acestea, câtŭ a ploatŭ, a ninsŭ pe vêrfurile mai inalte ale munţilorŭ. Vêrfulŭ Negoiului e acoperitŭ cu zăpadă próspĕtă. De altmintrelea de pe Negoiu nicĭ nu s'a topitŭ tótă zăpada cea veche, deşi în Iulie a fostŭ destulŭ de caldŭ.

—x—

In privinţa despărţirei de corpŭ à l'amiable a părechei regale sêrbescĭ află „Epoca“, că condiţiunile acestei despărţirĭ au făcutŭ obiectulŭ unei convenţiunĭ, semnată de ambele părţi, şi prin care, pe deoparte Regina Natalia se angajéză a nu reintra în Serbia pe câtŭ timpŭ soţulŭ sĕu se va afla pe tronŭ, ér pe de alta Regele Milanŭ lasă pe prinţulŭ moştenitorŭ sub ingrijirea Reginei până la maioritatea constituţională a A. S. R. Regina se obligă încă a face ca prinţulŭ moştenitorŭ sĕ fie condusŭ lângă părintele sĕu, orĭ de câte orĭ acesta va voi sĕ lŭ védă, însĕ nu pe teritoriulŭ sêrbescŭ. Regele lasă în dispositiunea Reginei totŭ venitulŭ ăestralŭ alŭ ei şi osebitŭ îi vă servi o pensiune pentru educaţiunea moştenitorului.

—x—

Agio vamalŭ pe luna Septemvre s'a stabilitŭ cu 25 procente.

—x—

Episcopulŭ reformatŭ Dominik Szasz se va duce în sĕptĕmâna acésta în România, pentru ca sĕ organiseze comunele bisericescĭ aflătóre acolo ale missiunei reformate într'unŭ decanatŭ cu comuna bisericéscă Bucurescĭ în frunte. Episcopulŭ, spune „Kolozsvár“, va călĕtori prin diferitele comune bisericescĭ, care îi pregătescŭ o primire sĕrbătorescă, şi le va regula în persónă afacerile.

—x—

Diarele din Bucurescĭ ne comunică îmbucurătórea scire, că d-lŭ Michailŭ Kogălniceanu, care fusese la Parisŭ unde s'a supusŭ unei operaţiunĭ, s'a întorsŭ în Bucurescĭ deplinŭ sănĕtosŭ. D-sa plécă la Constanţa pentru a asista la ceremonia înauguraţiunei statuei lui Ovidiu.

—x—

In „Meseriaşulŭ românŭ" e publicatŭ concursŭ — din partea comitetului „Associaţiunei pentru sprijinirea învĕţăceilorŭ şi sodalilorŭ meseriaşĭ românĭ, din Braşovŭ", — pentru 2 premii de câte 75 fl. din fundaţiunea „Michailŭ şi Elisa Stroescu." La aceste premii potŭ concura până la 1 Septemvre st. v. 1887 sodalii românĭ perfecţĭ séu şi măestrii românĭ din orĭ ce locŭ, carĭ voescŭ sĕ deschidă în Braşovŭ meseria de: faurŭ, rotarŭ, lăcătarŭ, tinichigiu şi de compactorŭ. Concurenţii au a-şĭ trimite petiţiile la Comitetulŭ numitei Associaţiunĭ, provĕdute fiindŭ cu atestatŭ de botezŭ şi de sodalŭ, şi cu concesiunea dela diregĕtoria de meserii, că au dreptulŭ a deschide în Braşovŭ atelierŭ pe numele lorŭ.

Dela Adunarea Associaţiunei Transilvane.

Ierĭ Associaţiunea transilvană pentru literatura română şi cultura poporului român a avutŭ la Sibiiu a 25-a adunare a sa. E o frumósă esistenţă acestŭ pătrarŭ de seculŭ, socotindŭ neajunsurile prin care a cătatŭ sĕ străbată dela înfiinţarea sa, căcĭ multe au fostŭ piedecile ce i s'au pusŭ în cale şi prin carĭ din fericire a trecutŭ triumfătóre. După depeşile şi informaţiunile ce primimŭ dela corespondenţii noştri, Associaţiunea a fostŭ impunĕtorŭ representată, în ciuda refusului d'a se acorda ĕstimpŭ membrilorŭ reducerea de preţurĭ pe liniile ferate ce de 24 de anĭ s'au acordatŭ mereu.

Puterea de viĕţă a unui poporŭ se mĕsóră după puterea de viĕţă a literaturei şi culturei sale. Salutămŭ dar cu nespusă bucuriă rîvna cu care fraţii noştri au alergatŭ la acéstă întrunire! Ea ne dovedesce că Românii par a înţelege mai bine pericolulŭ d'a trăi streinĭ de cele ce atingŭ cultura neamului şi simtŭ mai viu nevoiă d'a se întruni şi consfătui la olaltă, par a se încredinţa mai adâncŭ de adevĕrulŭ exprimatŭ de poetulŭ care a încarnatŭ geniulŭ poporului românŭ:

Unde-i unulŭ nu-i putere
La nevoi şi la durere
Unde-sŭ doi puterea creşce . . .

Felicitândŭ căldurosŭ Associaţiunea, îi urămŭ sporŭ la lucru cu folosŭ şi viaţă îndelungată, fiindŭ veciniciŭ farulŭ conducĕtorŭ alŭ neamului românescŭ pe tĕrĕmulŭ culturalŭ!

Sibiiu, 28 Augustŭ 1887.

Pentru a participa la adunarea generală a »Associaţiunei Transilvane« a începutŭ încă de ierĭ diminĕţă a sosi în Sibiu numĕrosŭ publicŭ inteligentŭ românŭ, de ambe sexele, bărbaţĭ şi femei, din tóte părţile locuite de Românĭ.

Asĕră a fostŭ convenirea de cunoscinţă în pavilionulŭ Hermann, la care s'au întrunitŭ peste 200 persóne. Localulŭ era pré îndesuitŭ, mulţĭ óspeţĭ au fostŭ siliţĭ a ocupa locŭ în grădină. Petrecerea fŭ fórte animată şi a duratŭ până la 11 óre.

Adĭ diminĕţă au mai sositŭ şi alţĭ numĕroşĭ óspeţĭ românĭ. Se aştéptă încă sosirea mai multorŭ insinuaţĭ.

După sĕvârşirea serviciului divinŭ prin Escelenţa Sa Metropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ, s'a deschisŭ prima şedinţă în sala comitatului. De faţă erau mulţime de membri şi numĕrosŭ publicŭ românŭ.

Deséră se va da concertŭ în pavilionulŭ Hermann, mâne séră, Lunĭ, se va arangia balulŭ în sala dela „Impĕratulŭ Romanŭ". Timpulŭ frumosŭ şi însufleţirea este generală. Despre resultatulŭ materialŭ vĕ voiu raporta mai târdiu; celŭ moralŭ se póte constata de acum; e strălucitŭ. Pe largŭ va urma.

Din incidentulŭ adunărei, d-lŭ Dr. Lucaciu a fostŭ reţinutŭ de »patrioţii" ungurĭ, ba, după cum se aude, este arestatŭ.

Coresp.

Munţii apusenĭ, în 21 Augustŭ 1887.

Onorate D-le Redactorŭ! In Nr. 173 al „Gazetei Transilvaniei", Iosifŭ Draia din Abrudsatŭ are tristulŭ curagiu de a denega publice ceea ce a făcutŭ. In urma acésta eu, care în nr. 154 am declaratŭ într'unŭ modŭ fórte cruţătorŭ, că dînsulŭ „a umblatŭ nu numai prin Abrudŭ în modŭ cinicŭ după alegĕtorĭ, ci şi în Corna după suflete", mĕ vĕdŭ moralmente constrînsŭ a dovedi afirmaţiunea mea.

Cumcă Iosifŭ Draia a umblatŭ în diua alegerei de deputatŭ din Abrudŭ prin Corna spre a câştiga, cu risiculŭ de a căpĕta bătaiă, voturĭ românescĭ pentru Benitzky, se dovedesce prin declaraţiunea estradată de cea mai competentă persónă adecă de preotulŭ George Gendelŭ din Corna, care o acludŭ aci în origine şi care sună: »eu subscrisulŭ constatŭ conformŭ adevĕrului cumcă Iosifŭ Draia jude comunalŭ din Abrudsatŭ, în diua alegerei de deputatŭ din Abrudŭ a umblatŭ prin comuna Corna spre a câştiga votanţĭ românĭ pentru Benitzky." Aşa credŭ că acésta nu are lipsă de comentarŭ.

Cumcă Iosifŭ Draia, care după mărturisirea s'a în Abrudŭ nicĭ dreptŭ de votare nu are şi care prin urmare ar fi făcut mai bine, décă şedĕnd acasă nu s'ar fi amestecatŭ în treburĭ, carĭ nu-lŭ atingŭ, totuşĭ a fostŭ prin Abrudŭ şi a debutatŭ în contra unuia şi a corteşitŭ în favórea celuilaltŭ candidatŭ o recunósce şi dĕnsulŭ firesce într'unŭ gradŭ cu multŭ mai micŭ şi prin urmare şi în acésta privinţă nu este lipsă de dovadă.

Cumcă Iosifŭ Draia a umblatŭ ca unŭ pandurŭ după vice-comitele şi cumcă la porunca acestuia a chematŭ dĕnsulŭ pe neguţătorulŭ George Ivascu din boltă, au vĕdutŭ toţĭ Românii, carĭ au fostŭ în piaţă. După aceea a provocatŭ pe măestrulŭ Nicolae Cirlea la votare promiţĕndu-i trei-decĭ florinĭ v. a., ce se póte dovedi cu Domnulŭ Nicolae Cirlea şi Alexandru Ivascu.

Aceste şi altele, bunăóră chiămarea prin telegrafŭ a ginerului sĕu românŭ spre a vota pentru Benitzky, m'au constrînsŭ, décă am voitŭ sĕ scriu adevĕrulŭ, a-lŭ aminti şi pe dĕnsulŭ şi aşa cugetŭ, că după faptele sale servile ar fi meritatŭ o amintire cu multŭ mai aspră.

Péta acestorŭ fapte ale sale nu o póte spăla Iosifŭ Draia prin calumniarea nedréptă a altorŭ persóne. Casulŭ cu adv. C. nu e altceva de câtŭ o simplă întortochiare de cuvinte sevârşită de fiulŭ lui Iosifŭ Draia, unŭ iuristŭ sfătosŭ, care verosimilŭ a scrisŭ articlulŭ şĭ care încă înainte de acésta cu trei anĭ, cu ocasiunea cercetărei efectuite contra tinerilorŭ românĭ dela universitatea din Cluşiu, a doveditŭ, că e capabilŭ de fapte cu multŭ mai marĭ, decâtŭ de o simplă întortochiare de cuvinte.

Altcum „la totŭ casulŭ" şi la casŭ de lipsă" nicĭ nu are înţelesŭ.

Décă C. întru adevĕrŭ ar fi voitŭ se indemne pe S. P. la votŭ, atuncĭ atâta minte ar fi avutŭ de a-lŭ chiăma doi séu trei paşĭ de laturĭ şi a se adresa cătră dĕnsulŭ cu de totului totŭ alte cuvinte.

Ar fi psyhologice inesplicabilŭ, că adv. C în acelŭ momentŭ sĕ indemne pe cineva la votŭ, în care a apostrofatŭ pe Iosifŭ Draia pentru purtarea sa cinică, pentru care apostrofare apoi fiulŭ aceluia a aflatŭ de cuviinţă a face cértă de lana caprina.

Décă nicĭ tóte aceste nu ar fi destulŭ, în acelŭ casŭ acludŭ aci declaraţiunea*) dela cea mai competentă persóna în acésta privinţă, adecă dela P. S., din care e pe deplinŭ evidentŭ, că nu adv. C. ci Iosifŭ Draia e acela, care a consultatŭ şi provocatŭ pe P. S., ca sĕ voteze pentru Benitzky.

E lucru constatatŭ, că protonotarulŭ Têrnoveanu, cu tóte că superiorulŭ sĕu a fostŭ de faţă, cu tóte că de votulŭ sĕu a fostŭ mare lipsă, totuşĭ nu a votatŭ.

O astfelŭ de faptă în sine e laudabilă şi din valórea ei cu secăturile afirmate de Draia cu atâtŭ mai puţinŭ se póte detrage ceva cu câtŭ e cunoscutŭ că puţinĭ séu dóră nicĭ unulŭ dintre oficialii românĭ nu a avutŭ acelŭ curagiu de a denega votarea, cu câtŭ casurĭ anterióre dovedescŭ, că Draia în loculŭ lui de sigurŭ ar fi votatŭ la porunca superiorulŭ sĕu.

Participarea lui Têrnoveanu la banchetŭ, de cumva s'ar fi intêmplatŭ, nu ar involva în sine nimicŭ antinaţioralŭ căcĭ participarea séu neparticiparea s'a la acelŭ banchetŭ nu a mai pututŭ nicĭ ajuta nicĭ strica nicĭ causei naţionale şi nicĭ deputatului deja alesŭ fără concursulŭ sĕu...

Multă audaciă am cunoscutŭ la ómenĭ, dér atâta cutezanţă potŭ dice cinismŭ de a nega fapte, carĭ diua la amĕdĭ în vederea tuturora s'au întêmplatŭ şi apoi ca pupăza pe colacŭ a ataca şi încă într'unŭ modŭ copilărescŭ, ómenĭ, cărora ei greu vorŭ egala, nu am asceptatŭ.

Mai multă iubire de adevĕrŭ, mai multă modestiă! Amicus Plato, sed magis amica veritas**).

Observatorulŭ.

Saracseŭ, 23 Augustŭ 1887.

Grindină ne mai pomenită. Erĭ după amĕdĭ între órele 2 şi 3 s'aŭ ridicatŭ norĭ negri despre apusŭ, în urma cărora au căduţŭ pradă grindinei înspăimântătóre mai multe hotarĕ, începĕndŭ dela Geoagiulŭ de josŭ până la Alba-Iulia, partea dréptă a Mureşului şi cu deosebire teritoriulŭ comunelorŭ Saracseŭ şi Acmariu a fostŭ totalŭ nimicitŭ de grindină, aşa încâtŭ bietulŭ poporŭ îşĭ blastĕmă sórtea, căcĭ după atâta ostenélă în 15 minute a rĕmasŭ la sapă de lemnŭ, nu lĭ-a rĕmasŭ nicĭ câtŭ sĕ'şĭ pótă hrăni gura în o dĭ. Grindina a căduţŭ ca nicĭodată, aşa afirmă bĕtrânii, plóiă nu a fostŭ de locŭ ci numai ghiaţă ca ouĕle de gâscă şi şi mai mare, aşa încâtŭ animalele mai micĭ au fostŭ omorite de torentulŭ grindinei; s'au găsitŭ mulţime de pasĕrĭ mórte, epurĭ prin pădure, asemenea oi, capre, purcei şi pasĕrĭ de casă; recolta a fostŭ sdrobită de nicĭ urmă nu i-a mai rĕmasŭ, aşa că nimenea nu ar crede sĕ fi fostŭ pe acelea locurĭ ceva sĕmĕnătură. E de compătimitŭ bietulŭ poporŭ, care

*) Atâtŭ acésta, câtŭ şi declaraţiunea mai sus menţionată ni s'a alăturatŭ în originalŭ. Red.

**) Dândŭ locŭ acestei apĕrărĭ la espresa rugare a corespondentului din cestiune, declarămŭ totodată discuţiunea închisă şi esprimămŭ dorinţa ca cu-o dĭ mai înainte sĕ se curme cérta dintre Românii fruntaşĭ munteni, făcendŭ locŭ unei solidare şi sincere conlucrărĭ pentru binele comunŭ naţionalŭ Red.

FOILETONŬ.

(38)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XIII.

Fantele.

Ómenii din poporŭ admiră totdéuna o desfăşurare mare de forţă fisică; de aceea toţĭ îlŭ aplaudară. Ba unii chiar mai îndrăsneţĭ strigară:

— Bravo! grafierule!

Insĕ din pricina asvirliturii, grafierului îi picà rochia de lână négră şi adunarea vĕdù înaintea sa unŭ gentilomŭ tinĕrŭ cu înfăţişare mândră şi înbrăcatŭ cu o haină scurtă de catifea négră. Elŭ mai ţinea în mână o bonetă roşiă pe care o şi puse pe capŭ.

Numai decâtŭ se făcù o mişcare mare.

— Fantele! Fantele! strigară ómenii podestatului uluiţĭ.

— Da! sunt Fantele! — dise gentilomulŭ arătândŭ galbenulŭ de aurŭ care îi împodobea boneta-i roşiă. — Eu sunt Messer grande! Sunt singurŭ aci şi voi sunteţĭ mai mulţĭ de cincĭ sute, însĕ eu represintŭ legea şi voi sunteţĭ uneltele unui mişelŭ pe care am sĕ-lŭ sdrobescŭ în faţa vóstră.

Podestatulŭ, vĕdendŭ autoritatea cu care vorbea Fantele, se înfuriă aşa de tare, încâtŭ deocamdată nicĭ nu putù vorbi. In cele din urmă scoborî câteva trepte ale peronului şi arătândŭ cu degetulŭ pe Fantele care sta cu braţele încrucişate pe pieptŭ, singurŭ în mijloculŭ incintei, dise ofiţerilorŭ carĭ îlŭ înconjurau:

— Vĕ poruncescŭ sĕ arestaţĭ pe omulŭ acesta!

Insĕ ofiţerii, în locŭ sĕ asculte porunca podestatului, salutară şi nu se clătinară din locŭ. Atuncĭ podestatulŭ strigà soldaţilorŭ:

— Nu m'aţĭ auditŭ nicĭ voi? Am poruncitŭ sĕ arestaţĭ pe omulŭ acesta care pretinde că este Fantele.

In soldăţime s'audì unŭ sgomotŭ care semĕna cu urletulŭ unei mărĭ înfuriate şi singurulŭ resultatŭ ce putù elŭ sĕ dobândéscă fuse că toţĭ se retraseră până în fundulŭ curţii

Astfelŭ de mare gróză le inspira puterea misteriósă pe care o represinta Fantele; toţĭ soldaţii aceştia carĭ, în alte împrejurărĭ, şĭ-arŭ fi datŭ viĕţa pentru ca sĕ scape pe Martinengo la unŭ semnŭ datŭ, acum refusau sĕ punĕ mâna pe unŭ omŭ singurŭ şi nearmatŭ, dér care avea pentru dĕnsulŭ legea.

— Cine este dintre voi ofiţerulŭ cu gradulŭ celŭ mai înaltŭ? întrebà Fantele.

— Eu! rĕspunse o voce.

— In numele Inchisiţiei îţĭ ordonŭ sĕ arestezĭ pe podestatŭ!

Ofiţerulŭ înplinì porunca, cu tótă lupta podestatului care striga:

— Protestezŭ! Procurorulŭ venise numai cu unŭ mandatŭ de întâţişare înaintea Senatului!

— N'ai voitŭ sĕ asculţĭ de mandatulŭ acesta, de aceea, tribunalulŭ celorŭ Trei, prevĕdendŭ refusulŭ, a decretatŭ arestarea d-tale.

— Şi cine va presida tribunalulŭ care trebue sĕ mĕ judece? întrebà Martinengo.

— Dogele în persónă!

— Bine! Celŭ puţinŭ am mijloculŭ sĕ-mĭ rĕsbunŭ pe dĕnsulŭ! dise Martinengo.

XIV.

Intre doi norĭ.

Amŭ spusŭ, într'unulŭ din capitulele trecute, cu câtă bunătate primise dogele Francesco Foscari pe mititica Fiametta.

La începutŭ o ascultà cu o mare bunăvoinţă şi fără sĕ s'abată dela acea linişte plină de demnitate pe care se obicĭnuise s'o aibă. Insĕ cu câtŭ mergea Fiametta mai departe în povestirea ei, cu atâtŭ bĕtrânulŭ doge îşĭ pierdea încetŭ-încetŭ liniştea. Obrajii i se roşau, fruntea i se încreţea . . . ér cândŭ fata sfirşì d'a mai înşira necredutele atentate sĕvârşite de podestatulŭ Padovei dela începutulŭ logodnei fiicei Adriaticei, Francesco Foscari isbucnì.

Reţinerea firéscă a capului Statului făcù locŭ numai decâtŭ temperamentului bĕtrânului soldatŭ care sĕ deşteptà într'insulŭ.

Îşĭ luase cu amĕndouĕ mânile boneta-ĭ de doge şi o asvârlise cu furiă pe o mobilă. Umbla încócĭ şi încolo prin cameră vorbindŭ şi dândŭ din mânĭ. Oprindu-se deodată în faţa Fiamettei îi dise:

— Fată, poţĭ tu sĕ-mĭ probedĭ totŭ ce mĭ-ai spusŭ până acum?

— Da, Alteţă, potŭ sĕ probezŭ! rĕspunse Fiametta cu asigurare.

— Cuvêntulŭ tĕu nu-mĭ ajunge. Pricepe-mĕ bine: îmĭ trebue probe.

şi-a avutŭ tótă speranţa în productulŭ pentru care a asudatŭ véra intrégă, numai D-deŭ scie cu câte greutăţi.

Secerişulŭ pe aicĭ tocmai în ḑiua care a căḑutŭ şi grindina s'a începutŭ, pentru că pe aicĭ nu cresce altŭ soiŭ de grâu decâtŭ de primăvéră şi fiindŭ hotarulŭ totŭ pe dêlurĭ nu s'a pututŭ cóce mai curêndŭ, éră partea hotarului aprópe de Murĕşŭ a fostŭ în luna lui Maiu inundată de apă, aşa încâtŭ a rĕmasŭ păşune vitelorŭ. Mai era speranţă la puţinele grâne şi cucuruḑe sĕmĕnate pe cóste, cum le numescŭ pe aicĭ.

Astăḑi nu se aude altceva între poporŭ decâtŭ că suntŭ decişĭ a pleca în lumea largă spre a'şĭ putea câştiga traiulŭ vieţii.

Inainte de căderea grindinei, preotulŭ gr. orientalŭ din Bulbucŭ, comună vecină cu Acmariu, in Dumineca din 21 l. c. a scosŭ satulŭ întregŭ la clacă, asemenea şi alţĭ fruntaşĭ ai comunei l'au urmatŭ. Judece lumea, décă faptŭ creştinescŭ este acesta.

(La întrebarea acésta vomŭ revenì. Red.)

T. Albani, adj. not.

Inmulţirea Jidovilorŭ în Bucovina.

„Revista politică" dela 15 Augustŭ scrie:

Cine n'a cercetatŭ de vr'o 5—6 anĭ încóce munţii românescĭ din Bucovina şi-i va cerceta acuma, are sĕ se inspăimânte de unde a rĕsăritŭ deodată atâta amarŭ de jidovime şi cum de s'a incuibatŭ ea aşa de tare în aceşĭ munţĭ, în carĭ până nu de multŭ era numai unde şi unde câte-o crâşmă jidovéscă. Incepêndŭ dela Gura-Homorului şi până în vêrfulŭ Măgurei, nu este nicĭ unŭ singurŭ oraşŭ, satŭ şi cătunŭ, în care sĕ nu se afle acuma câte mai multe familii jidovescĭ aşeḑate pentru totdéuna. Cu deosebire însĕ în Vamă şi Cândrenĭ s'au incuibatŭ atâtŭ de mulţĭ Jidovĭ, că vetrile acestorŭ douĕ sate suntŭ mai cu desĕvêrşire măturate de Romănĭ şi bucşite de case jidovescĭ. Şi óre din ce trăiescŭ aceştĭ ómenĭ veniţĭ ca vai de ei de prin tóte părţile impĕrăţiei, şi mai alesŭ din Galiţia? Partea cea mai mare dintre dênşii trăiescŭ de pe spatele şi din sudórea poporului românescŭ, care a fostŭ atâtŭ de neprecautŭ a'i primi fără cea mai mică băgare de séma in sinulŭ sĕu şi a se lăsa a fi inşelatŭ şi esploatatŭ in tóte chipurile, mai alesŭ însĕ prin cametе şi beuturĭ spirtuóse. Unde te vei intórce, nu veḑi alta decâtŭ crâşmă lângă crâşmă, şi nimĕrui nu-i plesnesce prin minte a pune odată capĕtŭ înfiinţării atâtorŭ crâşme, carĭ suntŭ ruina şi nimicirea poporului nostru. Diregĕtoriile politice suntŭ unicele în stare carĭ ar putĕ sĕ pue stavilă creării atâtorŭ amarŭ de crâşme, căcĭ în a lorŭ mână e puterea. Dér cine-şĭ mai bate capulŭ cu astfelŭ de lucrurĭ?

— Românii sĕ'şĭ bătă, altfelŭ îi cutropescŭ şi Jidovii şi Rutenii.

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia

Oraşulŭ Quedlinburgŭ şi cultura de florĭ.

(Urmare.)

Pe deplinŭ satisfăcuţĭ de cele arătate de venerabilulŭ profesorŭ Heilriegel, în murgulŭ serei, părăsirămŭ Bernburgulŭ, plecândŭ cu trenulŭ spre Quedlinburgŭ, unde aveamŭ cuartierele deja tocmite.

Quedlinburg-ulŭ éräşĭ e unŭ oraşŭ vechiŭ, care în veculŭ de mijlocŭ a fostŭ de mai multe orĭ residenţa impĕraţilorŭ germanĭ, şi starița sĕu mai bine ḑisŭ egumenésa mănăstirei de călugăriţe de acolo, a fostŭ de mai multe-orĭ fiică, orĭ nepótă de impĕratŭ şi făcea parte din staturile (ordinile) imediate ale imperiului germanŭ, avêndŭ o putere şi jurisdicţiune fórte mare. Şi aḑĭ se vĕḑŭ zidurile de apĕrare şi cele 7 turnurĭ din jurulŭ oraşului, ce au fostŭ edificate de unŭ senior — conte — germanŭ, care pentru óre-care delictŭ, orĭ crimă, a fostŭ închisŭ de egumenésă pe mai mulţĭ anĭ şi în urmă eliberatŭ numai cu condiţiunea, ca sĕ încingă din propriele-i mijlóce oraşulŭ cu zidurĭ şi bastióne de apĕrare.

Şi lucru curiosŭ! După trecerea oraşului şi a egumenesei la protestantismŭ, cu tóte combaterile şi desaprobarea monarchismului şi a mănăstirilorŭ de cătră Luther, mănăstirea acésta de călugăriţe nu fŭ desfiinţată, ci rĕmase ca mănăstire protestantă — luterană, — până la anulŭ 1820, cândŭ o desfiinţă regele Prusiei, în a cărui potestate devenise întrégă provincia Sacsonia în urma resbóielorŭ Napoleonice. Cea din urmă egumenésă protestantă (la 1820) a fostŭ o principesă de Gottorp, o mătuşă a actualei case imperiale rusescĭ. Şi acésta încă e o dovédă, că protestantismulŭ şi lăţirea luĭ nu a fostŭ o luptă de principii, ci mai multŭ o luptă pentru întinderea egemoniei şi a averei, şi chiar autorii lui principalĭ, unde nu puteau rĕuşi în altŭ chipŭ, nu se sfiiau a-şi da consimţĕmêntulŭ şi aprobarea lorŭ la lucrurile cele mai perverse.

Quedlinburgulŭ şi jurulŭ sĕu nu mai cultivă atâta sfeclă de zăcharŭ, ci favorisate de o situaţiă potrivită, închisă de tóte părţile de coline şi delurĭ, carĭ oprescŭ şi calméză vênturile cele recĭ şi orcanele, de unŭ pămêntŭ humosŭ şi ceva nisiposŭ, şi-a făcutŭ unŭ mare renume în tótă lumea prin cultura de sĕminţe de florĭ, pe carĭ le cultivă pe unŭ arealŭ de 30,000 Morgen-e parte în grădinĭ, parte pe câmpulŭ liberŭ. Noi aveamŭ sĕ visitămŭ o astfelŭ de cultură de grădină, pe aceea a fraţilorŭ Dippe.

Fraţii Dippe au începutŭ la anulŭ 1845 cu 50 morgen-e şi aḑĭ cultivă pe fiă-care anŭ peste 8000 Morgen-e, peste 2000 hectare, dintre carĭ 3000 Morgen-e suntŭ proprietatea lorŭ privată, ér celelalte luate în arêndă. Şi aci dér avemŭ d'a face cu o moşiă fórte mare şi totŭ aşa de grandióşă ca şi cea din Kl. Wanzleben, cu deosebirea numai, că pe acéstă moşiă nu se cultivă alteeva, decâtŭ florĭ de grădină şi éräşĭ florĭ, şi anume tóte numai pentru sĕmênţă; 16 cai de şea osteneau în fiăcare ḑi, alergândŭ dela o parţelă la alta ca sĕ inspecţeze pe lucrătorĭ.

(Va urma.)

Avisŭ. Domnilorŭ acţionarĭ ai institutului de creditŭ şi economii „Arieşana", din Turda, li-se aduce la cunoscinţă, că terminulŭ de solvire alŭ vĕrsămêntului alŭ III lea (fl. 10 — de acţiune) a espiratŭ în 24 Augustŭ st. n. a. c.; decĭ prin acésta suntŭ rugaţĭ a solvi câtŭ mai în grabă acestŭ vĕrsămêntŭ.

Turda, 25 Augustŭ st. n. 1887.

Direcţiunea institutului de creditŭ şi economii „Arieşana."

D. St. Şuluţiŭ, dir. esecut. — **Silvestru Moldovanŭ**, secretarŭ.

Mulţămită publică şi dare de sémă,

asupra ofertelorŭ primite de comitetulŭ pentru adunarea de ajutóre în favorulŭ incendiaţilorŭ din comuna Galaţĭ.

(Urmare.)

8. Din Branulŭ superiorŭ, prin d-lŭ Ioanŭ Raţiu, notarŭ, s'au colectatŭ până acum 4 fl.

9. Din Făgăraşŭ au mai incursŭ 6 fl. dela d-nii: Ioanŭ Dejenariu, comptabilŭ 2 fl., Bârsanŭ, căpitanŭ în pensiune 2 fl., Nicolae Cozgarea, căpitanŭ în pensiune 2 fl. v. a.

Sumele până aci ḑise, carĭ facŭ la olaltă 400 fl. 80 cr., s'au împărţitŭ prin comitetulŭ de ajutorare celorŭ daunaţĭ încă în 10 Maiu 1887.

10. Din Orăştiă, prin d-lŭ Ioanŭ Lăzăroiu s'au trimisŭ 21 fl. 58 cr. v. a. dela d-nii: Iustinŭ Moldovanŭ, protopopŭ 1 fl., Aurelia Vladŭ 50 cr., Ana Popŭ 50 cr., Maria Corvinŭ 50 cr., Aliquis 50 cr., Andrek 20 cr. Leontina Dobo 40 cr, N. N. parochŭ 50 cr., Maria Mihai 30 cr., George Baciu, negutătorŭ 50 cr., Schnell 40 cr., Dr. Binik, medicŭ 1 fl., A. Nein 60 cr., Dr. Ioanŭ Mihu, advocatŭ, 1 fl., Elisabeta Cristea 50 cr., Frantz Vidmann 40 cr., Brotschi 30 cr. Nicolau Dragomirŭ 1 fl., Maier, hotelierŭ, 40 cr., George Munteanŭ 50 cr., Ioanŭ Michaescu 40 cr., Demetriu Şuşara 50 cr. Dr. A. Tincu 1 fl., Ioanŭ Marianŭ 30 cr., E. Popŭ 50 cr. Dumitru Iosifŭ, notarŭ (Beriu) 50 cr., Georgiu Avramŭ 50 cr., Unŭ preotŭ 20 cr., Iosifŭ Dragoţielŭ, preotŭ (Gelmariu) 30 cr., Ioanŭ Popoviciu, parochŭ (Vaidein) 20 cr., Ioanŭ Fleşierŭ, învĕţ. (Romosŭ) 20 cr., Mulea N. 20 cr., Todorŭ Anastasiu 50 cr., I. Boca 20 cr., Toma Haneşiu, oficialŭ 30 cr., Stanŭ Ioanŭ 10 cr., George Puieanu 20 cr., Bo ieriu Maria 20 cr., Stoianŭ Demeter 30 cr., Popŭ 18 cr., Mihaiu Grofŭ 40 cr., G. Vintanŭ 50 cr., N. Rozolŭ ilă cr. Demeter Rodu 20 cr., Iakob Georg 20 cr.. Samo- 50 Popoviciu 20 cr., Toma Iancoviciu 20 cr., Nicolae Trifu 20 cr. şi Roza Lazaroiu 1 fl. (Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

CONSTANTINOPOLŬ, 29 Augustŭ. — Pórta a adresatŭ puterilorŭ o circulară, prin care le comunică *rĕspunsulŭ Rusiei, privitorŭ la resolvarea cestiunei bulgare. După acestŭ rĕspunsŭ unŭ generalŭ va veni ca guvernatorŭ alŭ Rumeliei cu împuternicirea de principe alŭ Bulgariei, va forma unŭ nou ministerŭ şi va păşi la alegerea unei nouĕ Sobranie. Acésta ar alege pe principele. Deputaţii Rumelioţĭ însĕ sĕ nu fiă admişĭ la alegere.* Pórta a declaratŭ, că ea şi de aci înainte se va abţine dela orĭce pasŭ de iniţiativă, şi numai va comunica propunerile ce i-ar veni dintr'o parte orĭ alta.

SOFIA, 29 Augustŭ. — Stambulov e gata a forma noulŭ cabinetŭ,

CONSTANTINOPOLŬ, 29 Augustŭ. — Audienţa ambasadorului Italiei a duratŭ douĕ ore, s'a discutatŭ cestiunea bulgară.

Telegramă part. a »Gaz Trans.«

SIBIIU, 28 Augustŭ. — Erĭ a fostŭ cină comună şi s'au încheiatŭ cuuoscinţe între membii şi óspeţii veniţĭ la adunarea Associaţiunei transilvane, care e bine cercetată. Aḑĭ după serviţiulŭ divinŭ, oficiatŭ de cătră I. P. S. Metropolitulŭ, vice-preşedintele d-lŭ Bologa deschise adunarea salutândŭ cordialŭ pe numeroşii membrii întruniţĭ. Se constată totalulŭ membrilorŭ 767, votanţĭ 447, se cetesce raportulŭ comitetului, se esmitŭ comisiunile îndatinate. In urma fumosului discursŭ a d-lui Bariţiu despre necesitatea înfiinţărei şi acum a susţinerei şcólei civile de fete, închiḑêndu-se şedinţa, publiculŭ întregŭ visită cu deamĕruntulŭ edificiulŭ acestei şcóle şi rĕmase deplinŭ mulţămitŭ. Astă séră concertŭ. Mâne a doua şedinţă, banchetŭ şi balŭ. Averea propriă a „Associaţiunei" se urcă la 111,000 fl., cea administrată de ea la 125,000 fl.

SIBIIU, 29 Augustŭ. — Concertulŭ de erĭ séra a reuşitŭ splendidŭ. Publicŭ a fostŭ de faţă peste 350 persóne. S'au distinsŭ la concertŭ: d-şóra Elena Florianŭ, d-na Brote, d-şóra Adela Heldenberg, d-lŭ Heldenberg, d-lŭ Isaia Popa, Corulŭ reuniunei sibiiane de cântărĭ şi capela orăşenéscă.

Şedinţa a doua a fostŭ bine cercetată. S'au cetitŭ telegrame dela inteligenţa din Viena, Şomcuta, Reghinŭ, Şimlĕu, Deşiu, Cluşiu şi Abrudŭ. Comisiunile esmise raportară. Se făcŭ amintirea membrilorŭ rĕposaţĭ. Despărţĕmintele mai tardive se provócă la mai multă activitate. Comitetulŭ se însărcinéză sĕ cerceteze starea fundaţiunei scolare a comitatului Dobêca. Se votéză mulţămită protocolară comitetului, în deosebĭ baronului Ursu, vicepreşedintelui Bologa şi cassarului Brote pentru multele osteneli ce şi-au datŭ cu ridicarea, adaptarea şi organisarea scólei civile de fete. Se alegŭ: secretarŭ alŭ doilea Dr. Crişianŭ, controlorŭ Nicanorŭ Frateşŭ. Adunarea generala viitóre se va tiné la Abrudŭ.

BAIA DE SUSŬ, 29 Augustŭ. — Suntem în mare consternaţiune şi ferbere în întregŭ comitatulŭ. **Dr. Vasiliu Lucaciu e deţinutŭ** de tribunalulŭ din Sătmarŭ în arestŭ. Procurorulŭ tribunalului, pe basa însinuărei a trei inşĭ şi ortacilorŭ lorŭ, a ţinutŭ investigare înainte de ce ar fi fostŭ însărcinatŭ de cineva. Acusatulŭ Lucaciu se afla pe cale cătră Sibiiu ca sĕ participe la adunarea Associaţiunei. Nu s'a permisŭ nimĕrui sĕ vorbéscă cu dênsulŭ, nicĭ soţiei sale, nicĭ tatălui sĕu carĭ îlŭ însoţéu; nu póte vorbi cu elŭ nicĭ advocatulŭ.

Ca motivŭ alŭ deţinerei i se atribue agitaţiune politică şi mai alesŭ referatulŭ sĕu ca delegatŭ la conferinţa sibiană, ce l'a ţinutŭ aci cu ocasiunea conferinţei cercului nostru: învinuirĭ false dela ómenĭ falşĭ. S'au făcutŭ paşĭ pentru a-lŭ libera, dér înzadarŭ. Sufere elŭ şi suferimŭ toţĭ din confiniile românismului. Bucuriă în céta vrăşmaşilorŭ.

Dér dreptulŭ şi dreptatea nóstră, pentru care se luptă deţinutulŭ şi noi cu toţii, au sĕ învingă. N'avemŭ nicĭ o vină decâtŭ aceea că *voimŭ sĕ trăimŭ ca Romănĭ cu drepturĭ.*

(Restulŭ depeşei e nedescifrabilŭ din causa telegrafiştilorŭ prin mâna cărora a trecutŭ şi carĭ parŭ a nu cunósce caracterele telegrafice. Atâta se póte înţelege că e vorba de *anii blăstĕmului.* — Red.)

— Am, Alteţă Serenisimă! am adusŭ cu mine în Veneţia pe patricianulŭ Felice Badoer şi pe gondolierulŭ Ricardo, carĭ amêndoi erau sĕ cadă victimele podestatului Padovei. Amêndoi aştéptă buna plăcere a Alteţei Vostre.

— Mĕ ducŭ la dênşii! ḑise Francesco Foscari punându-şi ér boneta pe capŭ.

Fiametta, bucurósă, plecase înaintea dogelui până la uşa apartamentului pe care o şi deschisese. Insĕ bĕtrânulŭ se oprise de-odată, ca şi cum i se pecetluiseră piciórele. Da din capŭ şi în faţă îi puteai citi o descuragiare nespusă.

— Dér ce ai, Alteţă Serenisimă? îlŭ întrebà Fiametta. —

— Uitasemŭ că sunt doge alŭ Veneţiei şi că portŭ legată de piciorulŭ meu ghiuléua suveranităţii mele! ḑise Foscari cu amărăciune.

— Ce vrei sĕ ḑicĭ Alteţă?

— Eu sunt prisonierŭ în palatulŭ acesta, draga mea copilă, şi nu potŭ sĕ esŭ dintr'ênsuiŭ fără voia Senatului!

— Nu eştĭ prinţŭ alŭ Veneţiei? ḑise Fiametta.

— Ba da, décă prin vorba prinţŭ vrei sĕ înţelegĭ că sunt restatulŭ Republicei şi că n'am voiă sĕ esŭ nicĭ o clipă din ocna mea, decâtŭ numai décă'mĭ dă voiă Senatulŭ! rĕspunse bĕtrânulŭ.

— O stăpêne! ḑise Fiametta care se simţea pré tulburată de astă confidenţă ciudată a dogelui.

— Nu face insĕ nimic! întórce-te la Felice Badoer şi asigură-lŭ de bunăvoinţa nóstră! ḑise Foscari reluându-şi ţótă demnitatea. (Va urma).

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, şi în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 25 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 75
Rentă de hârtiă 5%	87.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 75
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 60
Renta de hârtiă austriacă	81 60
Renta de arg. austr.	82.80
Renta de aurŭ austr.	112 95
Losurile din 1860	136.—
Acţiunile băncei austro-ungare	886 75
Act. băncei de creditŭ ung.	286.25
Act. băncei de creditŭ austr.	282.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 94
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 55
Londra 10 Livres sterlinge	125 85

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 12 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91½	92½
Renta rom. amort. (5%)	95—	95½
» convert. (6%)	88¾	89¼
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	104¾	105½
» „ „ (5%)	89½	90¼
» » urban (7%)	103¼	103¾
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	87½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.¼	15.¾
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 29 Augustŭ st. n. 1887.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.64	8.67
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'orĭ	9.96	10 00
Lire turcescĭ	11.23	11.27
Imperialĭ	10.22	10.26
Galbenĭ	5.90	5.95
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	101.—	102.—
„ » „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescĭ	108.—	110.—
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Nr. 14—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ ordinarŭ la scóla confesionalŭ gr. cat. din Monorŭ, comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ, prin acésta se escrie concursŭ până în 10 Septemvre 1887 st. n.

Emolumentele împreunate cu acestŭ postŭ suntŭ 300 fl. v. a salarŭ anualŭ de solvitŭ în rate lunare anticipativŭ din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ, şi o grădină de legume în mărime de 200□°. Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au a documenta: purtare morală, că au ascultatŭ cursulŭ preparandialŭ, că au cualificaţiune de învĕţătorŭ, după cum pretinde legea scolastică, atâtŭ din limba română, care e limba de propunere, câtŭ şi din cea maghiară.

Cei ce vorŭ documenta că au ascultatŭ cursulŭ pedagogicŭ la o preparandiă regiă de statŭ, vorŭ fi preferiţĭ.

In casŭ când nu ar concurge individĭ cualificaţĭ după cerinţele legei şi s'ar suplini postulŭ provisoriu, pentru unŭ atare concurentŭ se statoresce salariulŭ anualŭ numai de 200 fl. v. a.

Suplicele suntŭ a se înainta la subscrisulŭ *presidiu alŭ senatului scolasticŭ localŭ* până la terminulŭ mai susŭ fixatŭ.

Din şedinţa senatului scolasticŭ conf. gr. cat.

Monorŭ, în 19 Augustŭ 1887.

Preşedintele ad hoc: **Dumitru Moldovanŭ.** Notarulŭ ad hoc: **Mihailŭ Puntea.** 1—3

Nr. 441—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de alŭ doilea învĕţătorŭ la scóla gr. cat. din Ilva-mică, inspectoratulŭ scol. gr. cat. alŭ *Năsĕudului*, sĕ escrie cu terminulŭ de *20 Septemvre* a. c. st n. concursŭ.

Salarulŭ anualŭ împreunatŭ cu acestŭ postŭ este de 180 fl. v. a. de primitŭ în rate lunare anticipative.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au a-şĭ înainta cererile lorŭ instruite cu documentele prescrise în legea scol. despre cualificaţiunea lorŭ până la terminulŭ indicatŭ *la senatulŭ şcol. gr. cat. din Ilva-mică.*

Inspectoratulŭ şcol. gr. cat.

Năsĕudŭ, la 24 Augustŭ 1887.

Inspectoratulŭ scolasticŭ:

Gregoriu Moisilŭ,
vic. episc. foraneu.

1—3

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ţiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea ţiarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delăture.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS"

Publicaţiunile „CANCELARIEI NEGRUŢIU,"

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŬ FAMILIEI. Ţiarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ cu ilustraţiunĭ, Cursulŭ XI. — Apare în 1 şi 15 ţi a lunei în numerĭ de câte 1½—2½ cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesiă, nuvele, romanurĭ, suvenirĭ de călĕtoriă ş. a. — Mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scientifice, cu reflesiune le cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin umorŭ dulce şi satiră alésă nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijele vieţei; şi peste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ indivĭdilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pe anulŭ întregŭ e 4 fl. pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în timbre poştalĭ.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericéscă, scolastică şi literară. Cursulŭ XIII. — Apare în broşurĭ lunare de câte 2¼—3¼ cóle; şi publică articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între acestia mulţime de predice pe dumenecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, — mai departe studii pedagogice, didactice şi scientifice-literarĭ. — Preţulŭ de abonamentŭ pe anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru Romania 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în bilete de bancă şi în timbre postalĭ.

A se adresa la „Cancelaria Negruţiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vêndare şi următórele cărţĭ:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealulŭ pierdutŭ" — de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Fontâna dorului. Nuvelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codrénu craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruţiu. Preţulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Nuvelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé, membru alŭ academiei. francese. Preţulŭ 10 cr.

Barbu cobzarulŭ. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Hermann şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantin Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr,

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în sa'ele gimnasiului din Fiume prin Vinceţiu Nicóră prof. gimnas. Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale culese de Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ. Unŭ volumŭ din 14 cóle. Preţulŭ 60 cr

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologicŭ de D. O. Olinesdu. Preţulŭ 20 cr.

Apologiă. Discusiunĭ filosofice şi istorice maghiare privitóre la Romanĭ, invederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere invederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Opŭ completŭ) Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românŭ. Cartea I. II. III. IV. cuprindendŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl., câte una deosebitŭ 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă, pentru economĭ, industriaşĭ şi comercianţĭ. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta! pentru aceea îlŭ şi recomandămŭ mai alesŭ Directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De Vas. Gr. Borgovanŭ. Preţulŭ 15 cr.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în 3 cursurĭ de Maximŭ Popŭ profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualulŭ acesta este aprobatŭ prin Inaltulŭ Ministerŭ de cultŭ şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Preţulŭ 30 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă s. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparandĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ.

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 40 cr. legatŭ 50 cr. legatŭ în pânză 60 cr. legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr. 1 fl, în legătură de luxŭ 1.50—2.50.

Micŭlŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicţiunei sup. bisericescĭ. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ trimisŭ franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ţeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu mai multe icóne frumóse Preţulŭ unui esemplarŭ espedatŭ franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ e 15 cr.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.